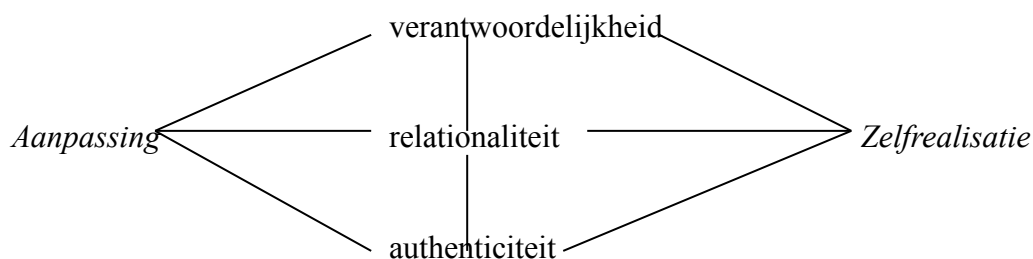

Paarden en Jeugdzorg Zonnehoeve

Kader Zonnehoeve

In de omgang met de kinderen ligt op Zonnehoeve de nadruk op de helende werking van de dagelijkse levenssfeer in het gezin en op de boerderij in haar geheel en op de ervaringsmogelijkheden van specifiek op de hulpvraag van het kind toegesneden activiteiten. Kinderen willen zich ontwikkelen, hun talenten tot ontplooiing brengen, groot worden. Ook waar kinderen zich door traumatiserende ervaringen terugtrekken of juist agressief gedrag vertonen, ligt daarachter, het verlangen naar groei (*zelfrealisatie*) en mee doen (*aanpassing*) verborgen.

Op Zonnehoeve wordt ernaar gestreefd dat verlangen te activeren en zo aan te sluiten bij het gezonde deel van de kinderen. De kunst in opvoeding is het vinden van een *integratie tussen het streven naar aanpassingen aan de eisen van omgeving en het gericht zijn op de zelfrealisatie en zelfontplooiing* van het kind. De ontwikkeling van verantwoordelijkheid, van relationaliteit en authenticiteit spelen hierin de bemiddelende rol. De ontwikkeling van verantwoordelijkheid en van authenticiteit zorgen ervoor dat aanpassing *geen actief volgen* is, maar *een keuze*. De ontwikkeling van relationaliteit zorgt ervoor dat zelfrealisatie zich ontwikkelt vanuit *verbondenheid* en niet verwordt tot egoïsme of narcisme. In schema (Traas, 1997, p.54)

Bij *aanpassing* zijn termen als: verbondenheid, zorgzaamheid, veiligheid, zekerheid, liefde, ergens bij horen, (zelf) respect, succes, e.d. van belang.

Bij *zelfrealisatie* is groei behoefte, ontplooiing, zingeving, zelfbevestiging aan de orde

Rol van het paard

Geplaatste jongeren hebben vaak nogal wat problemen ervaren in de menselijke relaties, je zou kunnen zeggen dat zij in hun leven weinig authenticiteit, relationele banden en reële verantwoordelijkheden hebben gekregen/ervaren. De omgang met het paard kan een nieuwe impuls geven, buiten die volwassenen wereld om.

Een jongere kan met een paard geheel op zijn eigen manier een relatie opbouwen. Een paard accepteert de jongere zoals deze is, zonder (voor) oordeel, het is authentiek en geeft direct een eerlijke reactie (spiegel).

- Aanraken, voelen, de zachtheid, warmte ervaren, met daarbij een positieve reactie van het paard in dit contact geeft een gevoel van veiligheid, intimiteit, respect, acceptatie e.d.
- Op een paard zitten is meestal (zelf) overwinning op angst, onzekerheid. Het meebewegen met het paard geeft een sterke impuls tot loslaten, ontspanning, vertrouwen. Dit wordt geoefend bij het voltigeren, oefeningen waarbij het paard in een cirkel loopt en geleid wordt. Aan de manier van bewegen van de jongeren op het paard is veel af te lezen van de manier waarop deze met de wereld pleegt om te gaan. Gerichte oefeningen (gecombineerd met lichte vormen van verbale feedback) worden gekozen.
- Een volgende fase is het onafhankelijke rijden op het paard, waarbij het communiceren tussen ruiter en paard nog sterker aanwezig is, en waarbij de ruiter iets moet *willen*, anders gaat het paard zijn eigen gang (spiegel). De wil van de jongere moet positieve gecommuniceerd worden naar het paard, waarbij het geen dwingen wordt. Bij willen (doen) gaat het om jezelf te activeren en het paard (anderen) aan te moedigen. Het gaat ook om het paard (anderen) de ruimte te bieden om zichzelf te zijn.

Het werken met paarden lukt alleen als je samen werkt vanuit authenticiteit, jezelf zijn (zelfbewustzijn). Als je net doet alsof je niet bang bent, zal het paard toch de bangheid, gespannenheid ervaren en daar op reageren (spiegel). Een jongere met veel bruto geweld in zich zal dit op een paard direct terug krijgen “ hij doet niet wat ik wil, hij bokt !”.

In al het werk met een paard wordt de verantwoordelijkheid gevoeld voor het paard. Het paard moet eten, drinken en verzorg worden, het is afhankelijk van de mens. In het rijden moet een paard eerlijk behandeld worden, wederzijds vertrouwen groeit, dit is de basis om met het paard iets te willen, succes te ervaren. Een jongere leert hiermee bij zijn drang iets te willen, zich te ontwikkelen en rekening te houden met zijn omgeving.

Door de jongeren mogelijkheden voor positieve ervaringen met paarden aan te bieden, groeit het zelfbewustzijn en ontwikkelt zich een authentieke moraliteit, waarbij het vuurtje ontstoken wordt voor een positieve wils ontwikkeling (zelf realisatie)